

Iako bih ovaj razgovor s uglednim hrvatskim odvjetnikom Vladimirom Gredeljem najradije započeo analizom njegove pjesme "Noć u gradu", koja je svoj kulturni status dva puta potvrdila: prvi put početkom 80-ih u izvedbi bjelovarskog benda znakovita naziva "Proces" i drugi put prošle godine u izvedbi "Flashbacka",

ipak sam se uvodno opredijelio za njegovo iznimno bogato odvjetničko iskustvo u kojemu, značajem poruka koje odašilje hrvatskoj i europskoj javnosti i širinom društvena konteksta i medijske pozornosti, dominira slučaj Prevlaka i postupak protiv UEFA-e.

U Vašoj sedmogodišnjoj, dakle, relativno kratkoj, ali unatoč tomu vrlo uspješnoj odvjetničkoj praksi, središnje mjesto, nedvojbeno, ima slučaj Prevlaka. Nedavno ste Republici Hrvatskoj i preko intervju u "Slobodnoj Dalmaciji" poslali vrlo žestoku i jasnu poruku: ili će Prevlaku vratiti vlasnicima ili će o korupciji odlučiti Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu.

Prevlaka je svakako najznačajniji slučaj u mojoj odvjetničkoj karijeri, a rekao bih po mnogo čemu i jedan od najvećih i najznačajnijih u povijesti hrvatskoga pravosuđa. Za one kojima je slučaj nepoznat, recimo da se radi o postupku u kojemu tridesetak obitelji traži od Republike Hrvatske da im vrati poljoprivredno zemljište koje su im 1955. godine oteli komunisti. Radi se o milijun kvadrata zemljišta. Postupak traje već petnaest godina, a ja sam u njemu sedmu godinu. Trebao je to biti postupak u kojemu će ova vlast ispraviti komunističku nepravdu. Strašno je to što su oni komunističku pljačku, zapravo, legalizirali. Slučaj je to zloporabe vlasti i političke moći bez presedana. Vlast čini sve da seljaci iz Vitaljine nikada ne dobiju svoju zemlju. Čitav intervju ne bi bio dovoljan da ukažem na sve zloporabe predstavnika hrvatskih vlasti u ovom slučaju. No, i ovu prigodu koristim da poručim "lopinama": nikada se neću umoriti u misiji da tim ljudima vratim zemlju i učinit ću to, unutar hrvatskih granica ili izvan njih, ako bude potrebno. Pravda mora pobijediti! Taj imperativ, u ozračju aktualnog hrvatskog beznađa, nadilazi značaj ovog konkretnog slučaja i predstavlja dodatni motiv da izdržim u toj borbi, jer to je uistinu prava borba – rat.

U tom ste duhu, iz prostorno male Hrvatske, poslali, također, i moćnoj UEFA-i zahtjev da na ime odštete nogometnom sudcu Bruni Mariću isplati milijun eura.

U mom svijetu prava, pravde, ustavnosti i zakonitosti nema velikih i malih, mada me život puno puta demantirao. UEFA je uistinu velika i moćna organizacija, ali moj prijatelj kojega imam čast zastupati i ja ne osjećamo se ni bespomoćno ni inferiorno. Upravo suprotno, osjećamo se nadmoćno. Znači zašto? Jer su istina i pravda na našoj strani! Ovu utakmicu moramo dobiti ne samo zbog Brune, već zbog svih njegovih kolega, zbog profesije nogometnog suca, zbog svih "malih", da vide da se mogu pobijediti "veliki". Držim da to nije zahtjevan predmet jer činjenice jasno govore u našu korist. Moramo samo pomoći sudu da ih utvrdi i da na to primijeni pravo. No, upravo ovih dana ima nekih naznaka da će možda doći i do sastanka mimo suda, gdje ćemo razmotriti mogućnost rješenja ovoga spora mirnim putem. Što se tiče iznosa od milijun eura, to je zato kako bi "veliki" osjetili da to što rade njihovi službenici nije u redu i da se s čašću i dostojanstvom ljudi ne smije poigravati pa makar ti ljudi bili i iz male Hrvatske.

SPORO I NEUČINKOVITO HRVATSKO PRAVOSUĐE S NEUJEDNAČENOM SUDSKOM PRAKSOM GENERIRA OSJEĆAJ PRAVNE NESIGURNOSTI

Otkako je 5. studenoga 1997. ratificirala Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i time priznala nadležnost Europskoga suda za ljudska prava za povrede priznatih prava koje je počinila, Republika Hrvatska je sve češće na njegovoj optuženičkoj klupi. U samo pet proteklih godina broj predmeta se utrostručio, a u posljednjih deset godina na temelju presuda i nagodba građanima je isplaćeno oko dva milijuna eura.

Jasan je to pokazatelj stanja u hrvatskome pravosuđu u kojemu reforme traju već dvadeset godina, a s aspekta prosječnog hrvatskog građanina rezultata nema na vidiku. Hrvatsko pravosuđe i dalje je sporo i neučinkovito i s neujednačenom sudskom praksom generira osjećaj pravne nesigurnosti. Utjecaj raznih centara moći više je nego vidljiv, a o neovisnosti i objektivnosti uistinu nema smisla govoriti kod činjenice duboke korumpiranosti na koju sam i sam naišao u spomenutom slučaju Prevlake. Sve što je napravljeno ne zaslužuje bolju ocjenu od – kozmetika! Iako sam po prirodi optimist, glede stanja u pravosuđu, bar za skoro vrijeme, nepopravljivi sam pesimist. Netko će se sjetiti mojih stavova iz vremena kad sam obnašao dužnost predsjednika Udruge hrvatskih sudaca i primijetiti kako moje današnje izjave odudaraju od nekadašnjih. Razlog tomu je taj što sam kao odvjetnik sudstvo upoznao i s druge strane. Užasno sam razočaran onim što sam vidio i doživio u sudnicama. Nakon svega viđenoga imam

potrebu kazati: ispričavam se svima koje sam povrijedio svojim isključivim stavovima braneći sudbenu vlast, a poglavito bivšem ministru Ivaniševiću koji je prvi javno progovorio o korumpiranosti pravosuđa! Bio sam slijep i naivan! Čeka nas dug put dok pravosuđe ne dovedemo na onu razinu kada Strasbourg s predmetima iz Hrvatske neće imati puno posla.

U vrijeme ratifikacije Konvencije Vi ste već bili izabrani za predsjednika Udruge hrvatskih sudaca koju ste, cijelo desetljeće prije dovršetka pregovora Republike Hrvatske s Europskom zajednicom, uveli u Europsku pa i u Svjetsku udruhu sudaca. Donijeli ste u Hrvatsku i Europsku povelju o pravima sudaca i, zahvaljujući uglavnom Vašoj agilnosti, činilo se kako će najavljivana reforma pravosuđa konačno zaživjeti i donijeti toliko željenu trodiobu vlasti. Međutim, to se nije dogodilo, a trodiobu vlasti, otkako ste otišli iz Udruge, više nitko i ne spominje. Umjesto predsjednika Vrhovnoga suda, narodu i vlasti je prepoznatljiviji i bliži Državni odvjetnik.

Sve to ovisi o osobnim karakteristikama osobe na čelu pravosudnih tijela, ozračju u društvu, stanju u pravosuđu, medijima, ukratko - o mnogo toga. Istina je, kao čelnik UHS-a napravio sam dosta toga pa i, kao što sam maloprije priznao, dosta grešaka. Budući da sam temperamentan, tako sam obnašao i tu dužnost. Neki su me zbog toga hvalili, a neki mi tu moju "glasnost" zamjerali, naročito iz redova sudaca. Mislili su da bi se više postiglo tihim pregovorima s druge dvije vlasti. Jesu li bili u pravu imali su se prilike uvjeriti u proteklom razdoblju. Mene već dugo nema i nikome ne smetam. Naime, jednom sam čak i prozvan od jednoga, više ne znam kojega, ministra da kočim reforme pravosuđa. Unatoč svim mojim zabrudama i greškama, mislim da sam od UHS-a sa svojim najbližim suradnicima uspio stvoriti nezaobilazan društveno-politički čimbenik u društvu. Sada se uistinu čini kao da UHS nestaje s društvene scene. Nije mi svejedno, no čak i unatoč statusu počasnog predsjednika UHS-a, djelatno ne mogu pridonijeti radu UHS-a. To što je Bajić najpoznatija osoba iz pravosuđa govori više o stanju u društvu nego o njegovim profesionalnim i osobnim karakteristikama, iako ih on ima. On je gotovo dugovječniji nego svih desetak njegovih prethodnika. Koji su tome razlozi? Ima ih nekoliko! Jedan, vrlo važan, je taj da je Hrvatska duboko i žestoko korumpirana i da je to jedan od najvažnijih problema u Hrvatskoj, a za borbu protiv te nemani zadužen je upravo Bajić. Svidio se on nekom ili ne, radi se o izuzetno snažnoj, racionalnoj i mudroj osobi, rekao bih – igraču koji zaslužuje respekt čak i onih koji ga ne vole ili vide i drugu stranu u njegovu radu. Iako ne aplaudiram svakom njegovom potezu, mirno mogu kazati – stanje u pravosuđu bilo bi bolje da imamo više Bajića.

ZALJUBLJEN U SLOBODU I PRAVDU

Autor Dubravko Adamović, akad. slikar

Subota, 13 Listopad 2012 11:54 - Ažurirano Nedjelja, 07 Srpanj 2013 07:52

Sevise
Kerudman
HAGAM